

sledujícímu knihovnímu věřiteli družstvu K. podle jeho návrhu náhradní nárok na neprodaném simultanně zavazeném podílu Anny N-ové penízem 25.328 Kč 08 h. K rekursu správce úpadkové podstaty Anny N-ové rekursní soud napadené usnesení potvrdil.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

D ů v o d y:

Dovolacímu rekursu, jímž jest napadeno usnesení rekursního soudu proto, že byl uznán náhradní nárok (§ 222 ex. ř.) družstva ohledně spoluvlastnické sedminy Anny N-ové penízem 25.328 Kč 08 h, nelze přiznati oprávnění. Pokud dovolací rekurent teprve v dovolacím rekursu výpočtu pohledávek Václava Sch-a, na jichž základě byl určen náhradní nárok družstva K., odporuje v tom směru, že prý bylo u dotyčných pohledávek na útratách spadajících do rámce kaucí zřízených pro útraty započteno více, než kauce ty podle výpisu z pozemkové knihy činí a že výše jistin pohledávek Sch-ových neodpovídá pozemkové knize, nelze k dotyčným vývodům dovolacího rekursu přihlížeti, ježto ony námítky proti výpočtu pohledávek Sch-ových v rekursu do usnesení prvního soudu dovolacím rekurentem uplatňovány nebyly a v dovolacím rekursu nelze doháněti, co bylo opomenuto v rekursu. Pokud dovolací rekurent uplatňuje proti stanovení náhradního nároku 25.328 Kč 08 h, že jest to třetina a nikoli sedmina náhrady, která na podíl Anny N-ové připadá, a pokud dovozuje, že rekursní soud jest na omylu, máje za to, že pohledávky Sch-ovy byly na čtyřech sedminách Františky L-ové a Marie W-ové vymazány a že proto tyto podíly nepřicházejí v počet při stanovení náhradního nároku, nelze ani této námítky přiznati úspěch. Otázkou, zda pohledávky Sch-ovy na spoluvlastnických podílech Františky L-ové a Marii W-ové vážnou, jak tvrdí dovolací rekurent, či nevážnou, jak má za to rekursní soud, netřeba se zabývatí. Zástavnímu věřiteli, jemuž podle § 222 ex. ř. následkem nepoměrného uspokojení předcházejícího věřitele z prodané nemovitosti přísluší náhradní nárok, dáno jest na vůli a přísluší právo volby (§ 15 knih. zák., Neumann u § 222 ex. ř.), ze které z neprodaných spoluzavázaných nemovitostí a do které částky požádá náhradu a vznese náhradní nárok. Družstvo K. navrhlo podle protokolu o rozvrhovém roku ze dne 13. srpna 1926, by mu byl přiznán a do knih vložen náhradní nárok toliko třetinou na spoluvlastnický podíl Anny N-ové. Přišly proto při stanovení náhradního nároku jen v úvahu podíly Jana L-a, Bedřicha L-a a Anny N-ové a náhradní nárok ohledně spoluvlastnického podílu Anny N-ové byl určen správně jednou třetinou pohledávek Sch-ových penízem 25.328 Kč 08 h.

Čís. 7257.

Na jistotě, složené na soudě, nabývá ten, pro něhož byla složena, zástavního práva. Složena-li jistota v cenných papírech, lze přírůstek na

kursu vydati skládci jen se svolením zástavního věřitele. Bez jeho svolení nemůže skládce žádati za vrácení části cenných papírů, když jejich kurs stoupl, jest mu však volno, by složil celou jistotu v hotových penězích a vybral si pak všechny cenné papíry.

(Rozh. ze dne 23. srpna 1927, R I 520/27.)

Co do předchozího děje poukazuje se na čís. sb. 6476. Odpůrce navrhovatelův (akciová společnost) složil poté na soudě jistotu v 6% dluhopisech moučné půjčky. Ježto kurs moučné půjčky napotom stoupl, navrhla akciová společnost, by jí bylo vráceno za 372.000 Kč jmenovité hodnoty moučné půjčky jakožto přebytečné krytí. **O b a n i ž š í s o u d y** návrh zamítly, **r e k u r s n í s o u d** z těchto důvodů: Kurs složené 6% státní moučné půjčky sice stoupl, není však jisto, zda trvale. Poněvadž nejde o trvalý přírůstek složené jistoty, neboť kurs její může zase klesnouti, nelze podle nynějšího kursu výši jistoty posuzovati. Tomu svědčí i účel, který sleduje ustanovení § 6 zákona čís. 121/21 sb. z. a n. Neboť, kdyby následkem zvýšeného kursu 6% státní moučné půjčky požadovaný peníz byl vydán a kurs její opět klesl, bylo by třeba jistotu doplňovati po odklizení dříví, což by odporovalo § 6 cit. zákona, podle něhož tu má býti jistota dříve, než druhá strana počne dříví z pozemku odklízeti.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolacímu rekursu akciové společnosti.

D ů v o d y:

Stížnost hájí stanovisko, že podle toho, jak kurs cenných papírů za jistotu složených stoupá, jsou stěžovatelé oprávněni přebývající cenné papíry si vybrati, jenže by v případě poklesu kursu byli zase povinni jistotu doplňovati, ba mají za to, že mohou kdykoli složití za celý peníz jistoty hotovost a vybrati si všechny cenné papíry, a »na obrátku« zase tuto hotovost vybrati a nahraditi cennými papíry; mají tedy za to, že, chtějí-li, mohou každý den jistotu složenou vyměňovati. V tom jsou však na zjevném omylu. Neboť, nehledíc ani k tomu, zda by takováto hra odpovídala vážnosti soudního jednání, dlužno zdůrazniti, že na předmětech složených za jistotu nabývá ten, pro koho byly složeny, zástavního práva, o čemž nemůže býti pochybnosti vzhledem k povaze věci a předpisu § 1373 obč. zák., podle něhož jistota zřizuje se zástavním právem (zástavou ruční nebo hypotekou) nebo, o kterýž případ však zde nejde, výjimečně rukojmími. Marně tedy stížnost snaží se jistotě zřízené složením moučných půjček, tedy cenných papírů, zástavní právo upírati, popírajíc jak jsoucnost titulu (§ 449 obč. zák.), tak tradice (§ 451 obč. zák.). Titulem je zde zjevně zákon, předpis § 6 cit. zák. o obmýtní smlouvě, a tradicí je složení k soudu ve prospěch druhé strany. Že se neskládá jistota do rukou druhé strany, nýbrž uschovává u soudu, děje se jen v zájmu bezpečnosti skladatelovy, na povaze složení jako tradice

to však ničeho nemění. I § 56 poslední odstavec c. ř. s. stanoví, že složením jistoty na soudě nabývá druhá strana na ní práva zástavního. Jestliže však navrhovatelé nabyli zástavního práva na složených moučných půjčkách, tedy se právě to vztahuje i na každý přírůstek (§ 457 obč. zák.), tedy i na přírůstek kursovní, z čehož jde, že by se tento směl skladatelce vydati jen se svolením zástavních věřitelů, které však zde uděleno není, naopak tito se tomu bránili. Skladatel jistoty musí si již při složení rozvážiti, co bude pro něho výhodnějším, zda složení jistoty v hotovosti (jež se ovšem na úrok uloží), či v cenných papírech, a podle toho se zaříditi. Zákon nezná ustanovení, podle něhož, když se zástava zhodnotí, má věřitel příslušný přebytek dlužníku vrátiti, a žádá-li to tedy stěžovatelka, žádá to protizákonně proti § 457 obč. zák. Naopak má zákon předpis, že, když se zástava znehodnotí, musí dlužník zástavu v jistých případech doplniti (§ 458 obč. zák.). To odpovídá úplně povaze věci, neboť, zhodnotí-li se zástava, neděje se dlužníku újma, ježto, až svou povinnost splní, bude mu zástava vrácena; znehodnotí-li se však, děje se věřiteli újma, že není se svým nárokem již kryt, a tak by se v opačném případě, kdyby totiž moučné půjčky klesly pod kurs, v jehož výši byly složeny, dalo uvažovati, zda není stěžovatelka povinna jistotu doplniti, což by odpovídalo § 6 cit. zák., podle něhož má jistota pořád míti výši soudem určenou. Také § 56 první odstavec c. ř. s. stanoví, že cenné papíry čítají se podle kursu, jež mají v den složení, a § 62 druhý odstavec c. ř. s., že, nepostačuje-li složená jistota, může druhá strana žádati za její doplnění, kdežto ani zde není předpisu, že skládce může žádati za vrácení části cenných papírů, když kurs jejich stoupl, čímž správnost hořejšího výkladu předpisu občanského zákona potvrzena. Co by mohla stěžovatelka žádati, bylo by jedině, by složila celou jistotu v hotových penězích ve výši pravoplatně stanovené a pak by si mohla vybrati všecky papíry.

Čís. 7258.

Společenstva výrobní a hospodářská (zákon ze dne 9. dubna 1873, čís. 70 ř. zák.).

Stanovami lze předepsati, že k usnášení se valné hromady postačí přítomnost jakéhokoliv počtu členů a že se valná hromada vůbec usnáší absolutní většinou hlasů.

(Rozh. ze dne 23. srpna 1927, R I 682/27.)

Rejstříkový soud vrátil k opravě (k doplnění) opověď změny stanov. Důvody: Změny § 24 stanov musí býti v souladu s §§ 31, 32, 33 zák. čís. 70/1873 ř. zák., takže na první valné hromadě pro její způsobilost k usnášení se musí býti přítomna alespoň jedna desetina všech členů a pro změnu stanov a zrušení společenstva tedy i na druhé valné hromadě za všech okolností musí hlasovati alespoň dvě třetiny odevzdaných hlasů. Není však překážky, aby byly zapsány